

Opplegg for Ordets liturgi for barn

Tidsramme: 20-25 minutter

Juledagsmessen

Evangelietekst

Johannes 1,1-18 (kortere: Johannes 1,1-5.9-14)

I opphavet var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud; i opphavet var han hos Gud. Alt ble skapt ved ham; uten ham er intet skapt. Alt som er skapt, har sitt liv i ham; og Livet er menneskenes Lys. Lyset skinner i mørket, og mørket har ikke kunnet gripe det.

[Der var en mann, sendt fra Gud; hans navn var Johannes. Han kom for å vitne; han skulle vitne om Lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham. Han var ikke selv Lyset, men han skulle vitne om Lyset.] Det sanne Lys, det som opplyser hvert menneske, kom nå selv til verden. Han var i verden, og ved ham er verden blitt til; men verden kjente ham ikke. Det var sitt eget han kom til, og hans egne tok ikke imot ham. Men de som tok imot ham, dem gav han evne til å bli Guds barn; han som selv er født, ikke ved manns eller menneskes vilje, men av Gud. Og Ordet ble menneske av kjøtt og blod, og oppslo sin bolig blant oss. Hans guddomsglans har vi sett – en herlighet som en enbåren Sønns, kommet fra Faderen og fylt av hans nåde og sannhet.

[Om ham vitner Johannes; han roper ut: «Det er om ham jeg har sagt: Han som kommer etter meg, er gått forbi meg. For før meg var han til.» Og av hans fylde har vi alle fått, nåde over nåde; for ved Moses ble Loven gitt, men ved Jesus Kristus fikk vi del i hans nåde og hans sannhet. Gud har ingen noensinne sett; men den enbårne Sønn, som dveler i Faderens favn, han har vist oss hvem han er.]

Øvrige lesninger

Jesaja 52,7-10; Brevet til hebreerne 1,1-6

Refleksjon og hovedbudskap

Inkarnasjonen er et under og en stor glede! Den er vanskelig å forstå, også for barn. Evangelisten Johannes bruker symbolspråk for å forsøke å formidle noe av det uforståelige og store.

Teksten handler om hvem Jesus Kristus er, at han er Gud selv som kom til oss i verden og ble et menneske. Den er så flott og sier så mye mellom linjene - selv små barn kan sanse det. Derfor behøver man ikke nødvendigvis å forklare for mye her, bare lese teksten langsomt og tydelig, med gode "pustepauser".

Til fordypning

Den katolske kirkes katekisme om inkarnasjonen: § 456-478

YOUCAT § 76-77

Bønner til juletiden i *Bønnebok for Den katolske kirke*, s. 109-116

Dette må du ha gjort klar på forhånd

Pynt et bord med hvit duk og hvit eller gylden festløper, lysestake med lys, krusifiks og Bibelen. Dersom du hadde en tom julekrybbe på bordet gjennom adventstiden, bruker du nå den samme krybben. I begynnelsen står krybben fremdeles tom.

I tillegg trenger du en julekrybbe med alle figurene som hører til. Prøv å ha nok til alle som er der (du kan evt. finne noen flere dyr som kan få være med i stallen, og juleengler kan man heller ikke få nok av).

Du trenger også to gaveesker, en mindre og en større. I den minste gaveesken pakker du inn et Jesusbarn (det som hører til i julekrybben). Legg så denne esken sammen med et hvitt lys i den større gaveesken.

Innledning/åpning

Gjør korsets tegn og ønsk alle velkommen. Innled så med å si: «Mange av dere hadde nok en veldig spennende dag i går kveld! Jeg tror det var mange som fikk åpne noen gaver i går? Kanskje noen har åpnet dem denne morgenen? Tenk så lenge vi har gått og gledet oss til julen....og nå er den her. Da passer det å synges *O jul med din glede.*» (Alle reiser seg og synger av hjertens lyst.)

Men nå når alle gavene er pakket ut, er julen over da kanskje? Var det bare det vi ventet på? Kan dere huske hvorfor vi feirer julen?

«Vi feirer ikke julen bare fordi vi skal få og gi gaver til hverandre. Alle de gavene vi har fått og gitt er egentlig bare **symbol** på en annen større gave som vi får i julen.

Hva betyr symbol? Et symbol er noe (et bilde eller et tegn) som forteller noe mer enn seg selv. (Gi et eksempel: for eksempel er en kringle symbol for bakeren, og skoen for skomakeren. Kanskje de kommer på flere symboler: veiskilt, toalettskilt, klem).

De gavene vi gir til hverandre, er symbol på vår kjærlighet og omsorg for dem vi gir gavene til. De er også symbol på den *egentlige* gaven vi får i julen.»

(Ta fram gaven som ligger på alteret. La et barn få komme fram og åpne gaven og vise fram det som lå inni: et lys og en liten gave til. Hold fram lyset, og si:)

«Hva er dette da? Et lys.... dette er også et symbol. Det forteller noe mer enn seg selv.

Nå skal vi lese dagens tekst, og da må dere lytte godt om dere hører noe om et lys. Kanskje lyset kan fortelle oss noe om hva som ligger inni den lille gaven?»

(Gjør korsets tegn på panne, munn og hjerte. Les dette utdraget fra dagens tekst:)

«Det sanne Lys, det som opplyser hvert menneske, kom nå selv til verden.»

(Ta en pause og tenn lyset i stillhet.)

«Han var i verden, og ved ham er verden blitt til; men verden kjente ham ikke. Det var sitt eget han kom til, og hans egne tok ikke imot ham. Men de som tok imot ham, dem gav han evne til å bli Guds barn.»

Slik lyder Herrens ord.

Alle: Lovet være du Kristus.

Opplegg for formidling av bibelteksten

Snakk med barna og si: «Det sanne lys kom nå selv til verden. Hvem kan det være, tror dere? Hvem er lyset et symbol på? Da må vi åpne den lille gaven også.»

(La et barn åpne gaven, og la Jesus ligge i barnets hånd. Gå rundt med det slik at alle får se.)

«Jesus er vår største julegave. Jesus er det sanne lys, det som opplyser hvert menneske.»

(Hvis det er en krybbe i kirken:)

«Kunne dere se at Jesusbarnet lå i krybben inne i kirken i dag? Vet dere når han ble lagt der? I natt var det midnattsmesse i kirken, og mange var i kirken for å feire julen, siden Jesus ble født midt på natten. Da gikk presten og ministrantene i høytidelig prosesjon med Jesusbarnet og la det i krybben.»

(Ta fram julekrybben.)

«Nå skal vi synge *Et barn er født i Betlehem*, og så skal vi også legge alle figurene på plass i stallen.»

(Del ut en figur til alle barna. Ha mange engler og dyr i reserve, slik at alle får en figur).

Syng gjennom alle versene: Lederen synger foran, barna blir med på det de husker, ihvertfall halleluja.

1. Vers: Figurer: Jesus og krybben
2. vers: Figurer: Maria og Josef
3. vers: Englene
4. vers: Alle dyrene utenom sauene

5. vers: Kongene

6. vers: Gjeterne og sauene

7. vers: Vi tilber barnet i krybben.

Øv inn det siste verset med barna mens de ser på julekrybben.

Sangforslag

O jul med din glede, nr. 39 i *Barnesalmeboka* (Verbum forlag, 1999)

Et barn er født i Betlehem, nr. 370 i *Lov Herren* (St. Olav forlag, 2000), nr. 113 i *Adoremus* (NUK, 2008).

Andre punkter som kan tas med

Et alternativt opplegg som kan følges over flere uker. Dette er avslutningen:

Rydd vei for Herrens komme

Dette er avslutningen på et adventsopplegg som har vært brukt i St. Svithun Menighet i Stavanger. Tema er at advent er som en reise langs en vei. Å være på reise handler mye om å forberede seg på, og glede seg til ankomsten, akkurat som i adventstiden. Vi møter tre personer på veien. Det er Jesaja, Johannes døperen og Maria. Disse personene er veivisere, både i det at de varsler om Jesu komme, og ved sitt eksempel, de viser oss hvordan vi kan forberede oss og åpne våre hjerter.

Fortell:

«Sist hørte vi at Maria sa ja til å føde Guds sønn. Hun var en ung jente, og hun var ikke helt sikker på om hun forstod hvordan dette skulle kunne skje. Men hun stolte på Gud og sa ja, og bega seg senere på den slitsomme vegen til Betlehem, der Jesus skulle bli født. På veien til Betlehem bar hun et lys, et lys i mørket. Det var et barn, et veldig spesielt barn. Et barn som skulle hete Jesus. Så mange folk ventet på dette barnet. Folk hadde hørt om ham av profetene i mange hundre år!

Det var han Jesaja mente da han sa: «Gud er veldig nær.» (Vi holder fram illustrasjonen av Jesaja.)

Det var også han Johannes snakket om da han sa: «Gjør veien klar for Herren, jevn stiene ut for ham!» (Vi holder fram illustrasjonen av Johannes.)

Det var han Maria tenkte på da hun sa: «Min sjel lovpriser Herren, min ånd fryder seg i Gud, min frelser!» (Vi holder fram illustrasjonen av Maria.)

Alle disse tegnene vitner om at Jesus skulle komme, og at han er Guds sønn.

Folket husket at Gud hadde lovet å sende noen som kunne bringe fred og rettferdighet til landet. Og hvem det skulle være? Det var dette barnet! Det var Jesus!

Nå, mer enn to tusen år etterpå, opplever vi igjen hver eneste adventstid denne ventingen på Jesus, vi forbereder oss, vi gleder oss, vi rydder plass til ham i våre hjerter.

Og når julen endelig kommer, oppdager vi på nytt for et stort under det var, det som skjedde i en liten stall i Betlehem.

Stjernen henger over stallen, for å minne oss om at lyset fra Gud kom til verden, for å lede menneskene på veien.

Englene svever over stallen for å minne oss om å alltid lovprise og takke Gud for det store underet at Jesus ble født.

Hyrdene venter ved stallen for å minne oss om at vi må våke og be. Og nå, nå er selve hovedpersonen kommet, nå er det jull!

Avslutning

Hold hverandre i hendene og be velsignelsen: «Herren velsigne oss og bevare oss, Herren la sitt ansikt lyse over oss og være oss nådig. Herren løfte sitt åsyn på oss og gi oss fred.» Gå i fellesskap rolig tilbake til kirken.

Ressurser

- Retningslinjer for Ordets liturgi for barn
(http://pastoral.no/public/141116Retningslinjer_OLFB.pdf)
- Ark om fortellerteknikk
(<http://pastoral.no/public/131116OmFortellerteknikk.pdf>)
- Liste over aktuelle sanger til tema (<http://nuk.no/index.php?id=671> – scroll ned på siden for å finne listen)